

Petri Cvnæi de Repvblica Hebræorum Libri III

Cunaeus, Petrus

Lvgd. Batavor., 1632

Cap. VI. Vicarius Pontificis sub decimum diem mensis Tisri constitutus.
Quot gradus dignitatum inter pontificatum & sacerdotim interpositi fuerint.
Iusjurandum solenne quotannis Pontifici delatum sub ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65527](#)

CAPUT VI.

Vicarius Pontificis sub decimum diem
mensis Tisri constitutus. Quot gradus
dignitatum inter pontificatum & sa-
cerdotium interpositi fuerint. Iusju-
randum solenne quotannis Pontifici
delatum sub templo secundo. & causa
ejus. Haeresis orta de suffitu in adyis
adolendo. Hiricus in desertum missus.
Mons Hazazel. Iudaorum scita que-
dam super ea re.

Quoniam Pontificis nobile munus
in iis esse rebus positum diximus,
quæ die decimo mensis Tisri ageban-
tur, idoneum visum est plura exequi
quæ huc pertinent. Scribit Maimoni-
des in Halacha Habodat Iom Haccip-
purim, in capite primo, solum Ponti-
ficem omnia sacra obiisse, quæ illo die
fiebant, ne illis quidem exceptis, quæ
propria illius festi non erant. quare illa
quoq;, quæ quotidie sacerdotes etiam
curabant, commissa tunc Pontifici
fuisse. Ait præterea, quo tempore fe-
stum hoc instabat, septem continuos
dies custoditum eum publice magna
cura fuisse, ne qua res fortuita eum
contaminaret, prohiberetque solenni
sacro. Quæ traducta ex initio tractatus
Talmudici sunt, quem Masschta Io-
ma

ma vocant. Tum & illud prodit ibidem maximus Rabbinus, quod relatu dignum est, de Pontificis vicario, qui quotannis creatus sub diem jejunii est: מתקין לו כהן גדול אחר שם יארע בז' פיסול יעכו' האחר תחתיו. בין שאירוע בו פיסול קודם תמיד של שחר בין שאירוע בו פיסול אחר שהקריב קרבנות זה שנכנס תחתיו איננו צריך חינוך עבר יום הנפורים הרוי הראשון חזר לעבדתו והשני עובר. ואם מה הראשון זה שני מטהני תחתיו: Nos sententiam, non verba exprimemus. Positum in more fuit, inquit, ut Pontifici constituerent quandam alterum Pontificem. Nam si quid ei contigisset, quo impuratus videretur, alter ille vice ejus rem sacram faciebat. Ceterum vicario huic, qui pro illo in adytum ibat, non opus initiatione fuit, sive contaminari Pontificem ante iuge sacrificium matutinum, sive post oblationes peractas contigisset. Quam primum autem dies expiationum praterisset, prior ille redibat ad munia sua: vicarius autem se abdicabat. Quod si prior moriebatur, alter ille in ejus locum substitutus est. Non multum ab his abludit, quod traditum à Flavio est in libro decimo septimo Antiquitatum, in capite VIII. Is enim quandam Iosephum Ellemo prognatum refert, qui in unum diem functus pontificatus sit, cum summus sacerdotum Matthias

K 3 im-

immundo visu personum se inquinasset, illa ipsa nocte, quæ expiationis festum antecessit. Hujusmodi vicarium Maimonides גָּז appellat in Halacha Cele Hammikdasch, in capite iv, aitque sub imperio ejus cunctos sacerdotes esse. ex quibus tamen duo sunt, quos vicario eandem operam præstare ait, quam Pontifici ipse præstat, eosque רְאֵלִים קָדְשָׁה appellat. ac rursus quendam ordinem illis inferiorem facit, in quem sacrificulos septem adscribit, qui אַמְרָכָלִים dicti sunt, & claves atrii custodiebant, nemo eorum ut aperire illud posset, ni una omnes adessent. Rursum his subesse tres גָּזָרִים, id est, thesaurarios, sive sacro ærario præstos, ait. quos sequitur חַמְשָׁרֶר שָׂרָג, qui custodiis templi præstum is, qui שָׂרָג בֵּית dicitur. ac tandem proximus ab his dignitatis locum tenere cæteram sacerdotum plebem ait. Hoc ferme pacto sacerdotum gradus distincti à Talmudicis sunt. nisi quod iidem inter Pontificem maximum, atque inter vicarium ejus constituunt quendam diversi generis sacerdotem, quem שָׂרָג הַמְשָׁרֶר, hoc est, prælii causa עֲנָתָם appellant. Sed de hoc infrà dicemus. Nunc de expiationum festo, quæ in promptu sunt, addamus. Apud Mai.

Maimonidem¹, legati à senatu missi juramentum quotannis solenni more à Pontifice exigunt, pridie quam per agendum piaculare sacrum erat. Id adeò fieri ex hac causa consuevit, quod sub templo secundo caput extulisset hæreticus quidam, à quo progata Saducorum secta est. Is odoramenta, queis suffumigandum adytum erat, imponi ignibus primùm, ac mox inferri in adytum voluit, quum Iudeis per manus traditum jam inde à Mosis ēvo esset accendi demū ea in ipsis adytis oportere. idque profectò legis sententia etiam arguit in Levitici capite XVI. versu XII. & XIII. Sed novatorem illum ea verba movebant, quæ extant in ejusdem capitinis initio: *בְּעֵד כָּפֹר בְּלַי* in nube apparebo super propitiatorium. Quæ certè adeò nullum præsidium ad ipsius causam adferunt, ut plane id stabiliant, quod in versu XII & XIII expressum esse diximus. Et tamen nihilominus crescebat quotidie tam improbabilis opinio, lateque animos hominum pervaserat. Quare, cum metus ingens esset, ne in illum errorem sese Pontifex quoq; transferet,

K 4 init.

¹ In cap. I. Hal. Habodat Iem Hac cippurim.

150 P. CUNAEI LIB. II.

institutum fuit , ut pridie decimum
diem Tissi sollenniter eum legati jure-
jurando obstringeret . cuius formulam
Maimonides in hæc verba conceptam
refert . משכין ענו עליך במי טשנין און
שם בביה' זהה שלא השנה . דבר מכל דבר
Nos te jurare jubemus per
sum , cuius nomen in hac æde habitat , ne
quid immutes eorum , quæ dixerimus tibi .
Dein cætera subjecere , de quibus cau-
tum esse intererat omnium . Ad cele-
britatem hujus festi maximè pertinuit
religiosa sortitio illa , quâ ex duobus
hircis unus destinatus aris fuit , alter
verò in vicinum desertum ad mon-
tem quandam Hazazel dimittebatur ,
ut illinc præceps rueret . Tradunt Ju-
dæi eum hircum magno molimine in
desertum ab alienigena quopiam de-
ductum , ac mox de summo monte
detrusum ad ima esse . De tabernacu-
lis quoque ab urbe Ierosolyma usque
ad desertum dispositis , nescio quid , lo-
quuntur , in queis confederunt , qui hir-
cum identidem escâ reficerent . Tum
& funiculum , cuius pars altera corni-
bus hirci , altera diligata ad scopulum
fuit , atque etiam colorem funiculi , &
id genus multa alia describunt , quæ
profectò mecum ignorant . Quare nos
hæc in medio relinquimus , propterea
quod

quod rationibus conjecturisque melioribus destituta, vim haud capiunt ex ipsa frugalitate.

C A P V T. VII.

Initiatio Pontificis duplex, & qualis.

*Quando altera cessaverit. Quando
Pontifex ab iuveni mactatione, quam
lex præscripsit, immunis fuerit.*

Consecratio Pontificis duas res precepit habuit, vestitum unctionemque. Sancitum enim à numine fuit, uti, qui summum sacerdotium gessurus esset, tunicis amiculisque sacris per septem dies indueretur, atque oleo linetur, quod confectum ad eam rem ratione quadam singulari erat. Talem Pontificem Talmudici מתרביה בגדים auctum inauguratumque amictu, & מתרביה מטה מטה auctum atque initiatum unctione dixerunt. Ipse autem actus solennis dictus ab illis est ריבוי בגדים וטשׁוֹת accessione majestatis ex amiculis et unctione. Sed enimvero, postquam sacram oleum periit, quod in priore templo conditum esse ab Iosia in specie quodam, & nunquam postea repertum ab Ezra aliisve in posteriore templo diximus, ab illa tempestate hercle Pontificum initiatio peracta si-

K 5 ne